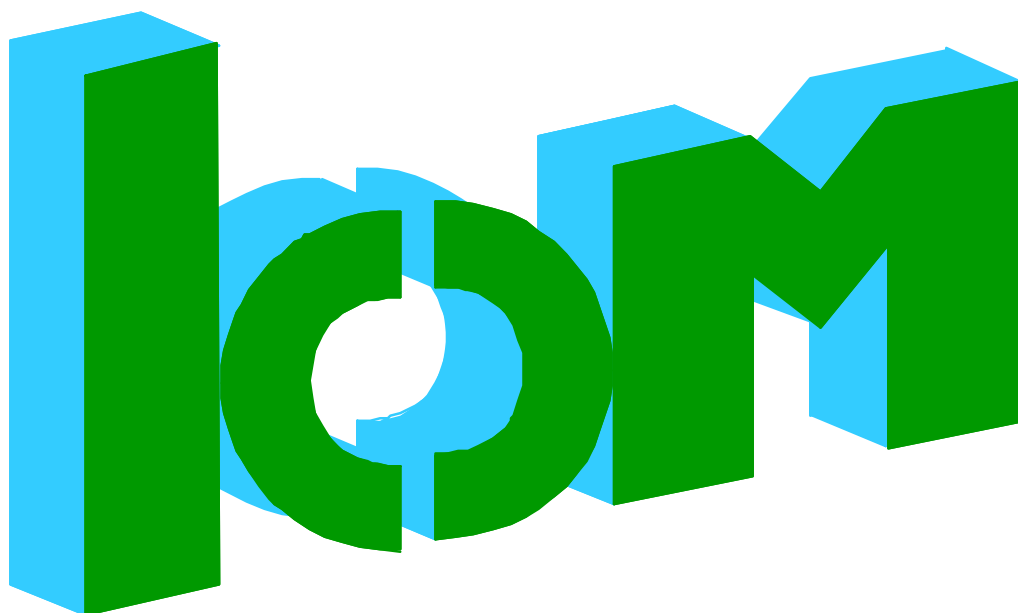

Stichting KOM

**Kwaliteitszorg Onderhoud
Melkinstallaties**

Jaarverslag 2006/2007

Inleiding

Voor u ligt het gecombineerde jaarverslag over de jaren 2006 en 2007 van de stichting KOM. Beide jaren waren drukke jaren in de melkmachinerwereld en veel veehouders hebben fors geïnvesteerd in de melktechniek. In 2006 werden 31 % meer installaties verkocht dan in 2005 en in 2007 nog eens 23,3 % meer dan in 2006. Zodat over de twee jaar gezien het totaal aantal verkochte installaties toegenomen is met bijna 61%. Dat is een goed bericht, maar daar onlosmakelijk mee verbonden is dat de hoeveelheid installatie werk, en dus de arbeidsbehoefte, sterk is toegenomen terwijl er tegelijk een krapte op de arbeidsmarkt heerst. Dit resulteerde in een enorme werkdruk bij de dealers.

Deze werkdruk is ook binnen de stichting KOM ervaren. Het blijft moeilijk het aantal installatieproeven van melkmeters goed te plannen en daar snel op in te spelen met het personeelsbeleid. We zien dan ook dat het aantal steekproeven op het doormeten van de melkmachines en periodiek controle van melkmeters is gedaald. Hoe begrijpelijk dit ook is, het baart het bestuur zorgen. Daar komt bij dat met name de installatieproeven steeds lastiger zijn in te plannen. Robotbedrijven met één melkmeter en het steeds groter worden van traditionele stallen maken de installatieproef in huidige vorm steeds lastiger en tijdrovender om uit te voeren. Daarnaast wordt de installatieproef, zeker bij nieuwe melkstallen met hoge capaciteit, door de veehouders als hinderlijk ervaren. Reden om de hele procedure rond de melkmeting goed onder te loop te nemen. Inmiddels is er intensief overleg geweest met onder andere CRV om te kijken hoe we de installatieproeven en herijkingen mogelijk anders en efficiënter kunnen invullen. Hierbij onderzoeken we of het sneller kan met behoud van kwaliteit. Het ligt in de lijn van de verwachting dat eind 2008 de eerste stappen gezet kunnen worden. Stappen die er voor zullen zorgen dat veehouder, dealer en stichting KOM minder worden belast door de installatieproeven.

Het is goed te constateren dat ondanks de werkdruk bij de dealers de kwaliteit van het onderhoud er niet onder geleden heeft. In 2006 zagen we een kleine toename van het aantal onvoldoendes bij de steekproeven, die stijging is niet doorgegaan maar omgebogen in de goede richting. Naast de steekproeven worden ook de meet- en adviesrapporten van de monteurs beoordeeld door de stichting KOM en krijgen ze daarvoor een cijfer. Het gemiddelde cijfer de afgelopen twee jaar schommelde rond de 7,5. En dat brengt me bij de discussie die ik vaak met mijn kinderen heb. Is een 7 een goed cijfer of niet. Het woordrapport brengt uitkomst. Een 7 is ruim voldoende en een 8 is goed. Maar een 7,5 wordt afgerond naar een acht zodat we mogen stellen dat het met de kwaliteit van het onderhoud goed gesteld is. Dat mag U, als klant, van uw dealer verwachten maar tegelijk is een compliment op zijn plaats aan de dealers en hun medewerkers, dat zij ondanks de enorm toegenomen werkdruk toch in staat zijn geweest de kwaliteit van het onderhoud op een onverminderd hoog niveau te houden.

De stichting KOM heeft zelf begin 2007 een ISO- certificering ontvangen. Een teken dat we intern de processen ook goed op orde hebben en dat de kwaliteit van ons werk ook geborgd is. Vreemde ogen controleren nu en dat is goed. Als we nu door nieuwe procedures de werkdruk van de installatieproeven kunnen verminderen en daarmee de dealers ook een stukje achterstand in het doormeten weg kunnen werken, en wij wat meer steekproeven uit kunnen voeren, zijn we weer waar we met elkaar willen wezen.

Ik wens u veel plezier met het lezen van dit verslag.
Rik Schoenmaker
Voorzitter van het bestuur.

Inhoudsopgave

1. Organisatie en activiteiten	5
2. Registratie meet- en adviesrapporten en periodieke controles melkmeetapparatuur	6
2.1. Periodieke controle op melkmeetapparatuur	8
3. Bedrijven met nieuwe elektronische melkmeetapparatuur	9
4. Steekproeven op uitgevoerde werkzaamheden door onderhoudsmonteurs	11
5. Certificering van de monteur	12
6. Borging onderhoud melkkoeltanks	13
6.1. Controle op uitvoering en afhandeling	13
7. Doorbelasting KOM kosten	14
8. ISO 9001:2000 certificering	15
9. Website “Stichting KOM”	16

1. Organisatie en activiteiten

Door omstandigheden is in 2007 het jaarverslag 2006 niet afgerond en richting het einde van het jaar is besloten een gecombineerde afhandeling van 2006 en 2007 uit te voeren. Het eerste jaar van deze verslagperiode heeft als belangrijkste nieuwe taak meegekregen de organisatie klaar te maken voor een ISO 9001:2000 certificering. Dit heeft er toe geleid dat we begin 2007 ons ISO certificaat behaald hebben. Hierover verderop meer. In het tweede jaar zijn er meerdere personele wijzigingen doorgevoerd. Dit heeft helaas behoorlijk invloed gehad op de werkzaamheden. De samenstelling van het bestuur is in 2006 en 2007 ongewijzigd gebleven.

Tabel 1 Samenstelling bestuur (31-12-2007)

Organisatie	Vertegenwoordiging
Federatie Agrotechniek – Sectie Melktechniek	H.J. (Rik) Schoenmaker
NVO Nederlandse Veeverbeteringsorganisatie	E. (Egbert) Henniphof
LTO Land- en tuinbouw organisatie, afd. Veehouderij	P. (Pier) Prins
<i>Adviseur</i>	
ASG <i>Animal Sciences Group van Wageningen UR, divisie Veehouderij (adviseur)</i>	<i>C.J.A.M.(Kees) de Koning</i>

Om u een indruk te geven van de activiteiten van de Stichting KOM wordt hierna een korte opsomming gegeven van de werkzaamheden. Deze activiteiten en de procedures zijn opgenomen in het reglement “Kwaliteitscontrole melkinstallaties”. De belangrijkste activiteiten zijn:

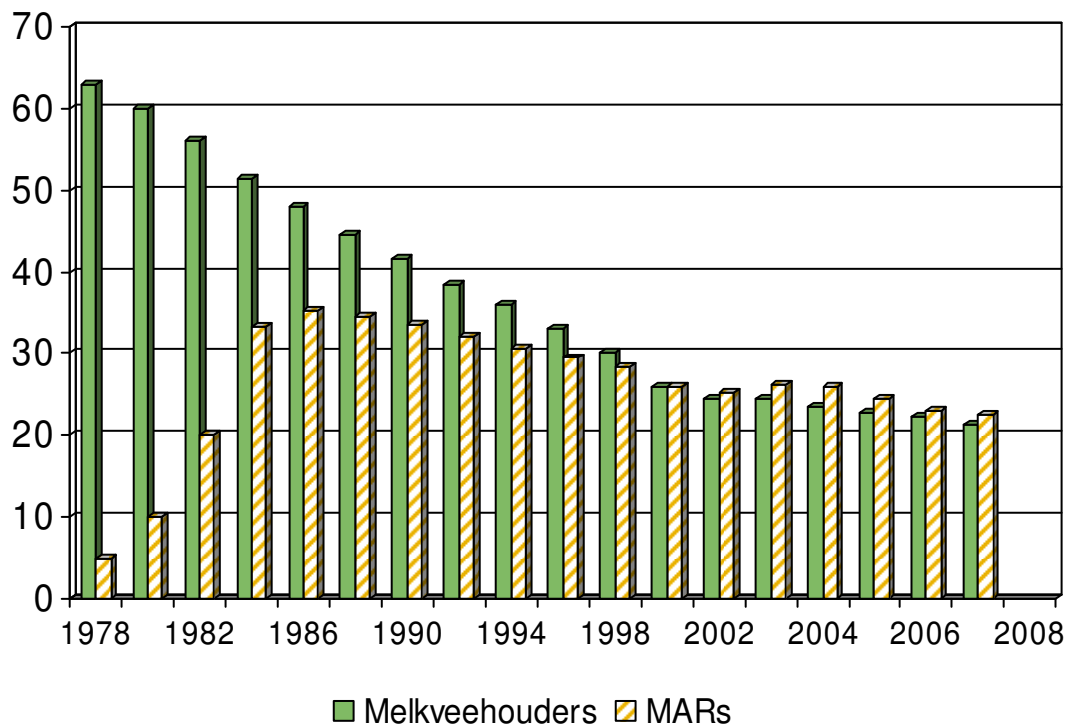
- Registratie van meet- en adviesrapporten (beoordeling op steekproefbasis), registratie en controle van ijkrapporten van melkmeters en melkmeetglazen;
- Installatieproeven bij melkmeters (bedrijfsgoedkeuring) en periodieke controles bij voorlopig ICAR goedgekeurde melkmeters;
- Uitvoering van steekproeven op de werkzaamheden van de onderhoudsmonteur ten aanzien van de melkinstallatie, melkkoeltanks en eventuele aanwezige melkmeetapparatuur;
- Certificering van (nieuwe) onderhoudsmonteurs aangevuld met jaarlijkse bijscholing van onderhoudsmonteurs en controle en afstelling van meetapparatuur gebruikt door de onderhoudsmonteurs;
- Ontwikkeling van standaard meetrapporten en meetprocedures (gebaseerd op ISO) zoals bijvoorbeeld voor automatische melksystemen.

Op het secretariaat werken per eind 2007 in totaal 5 personen (4,05 fte) en in de buitendienst worden de werkzaamheden uitgevoerd door 4 personen (4,0 fte). Per 1 januari 2008 wordt dit weer ingevuld met de een vervanging voor de vertrokken buitendienst medewerker. De dagelijkse leiding is in handen van de heer P.J.M. (Peter) Huijsmans.

2. Registratie meet- en adviesrapporten en periodieke controles melkmeetapparatuur

In navolging van eerdere jaren is het aantal veehouders verder gedaald. Ook het aantal meet- en adviesrapporten is daarmee gedaald. De belangrijkste oorzaken blijven stoppende veehouders (bijna 4,5% daling). De aantallen meet- en adviesrapporten zijn echter in verhouding minder gedaald (2,3%), dit ondanks een verhoogde achterstand bij melkmachinedealers in uitvoering van beurten en uitgestelde beurten door veehouders, maar dankzij de hogere frequentie van beurten op de automatische melksystemen.

Figuur 1 Ontwikkeling veehouders en meet- en adviesrapporten (MARs)

In de afgelopen jaren heeft de Nederlandse melkveesector veel geïnvesteerd in melkinstallaties, zowel in melkstallen als in automatische melksystemen. Dit heeft bij verschillende dealers echter ook geleid tot achterstanden in de uitvoering van de beurten. De beschikbaarheid van goed personeel en deze te behouden voor de sector is een groot aandachtspunt binnen de branche. In de tweede helft van 2007 is er ook een duidelijke instroom zichtbaar van nieuwe onderhouds- en servicemonteurs. Voor 2007 zijn er inmiddels 50 nieuwe monteurs aangemeld. Dit naast andere nieuwe medewerkers op vooral het installatiedeel. In figuur 1 vindt u een overzicht van de ontwikkeling in aantallen melkveehouders en de aantallen ontvangen meet- en adviesrapporten.

Bij de registratie worden alle rapporten (grote beurt en kleine beurt) en de halfjaarlijkse rapporten bij de automatische melksystemen meegenomen. Van alle actieve melkinstallaties in ons datasysteem heeft 84% een interval tussen twee KOM getoetste onderhoudsbeurten van maximaal 15 maanden. Voor de automatische melksysteem is dit slechts 61% op de daar geldende termijn van maximaal 7 maanden.

Aanvullend geconcludeerd blijkt dat 16% van de veehouders, met reguliere melkinstallaties, niet voldoet aan de maximale termijn van 15 maanden. Deze lopen direct tegen

consequenties aan bij een eventuele zuivelbeoordeling door het missen van dit onderdeel. Door alle zuivelorganisaties wordt éénmaal per jaar service en toetsing voorgeschreven. Op de éénmaal per jaar service en toetsing worden wel uitlooptermijnen gehanteerd van 1 tot 3 maanden. Voor automatische melksystemen gelden twee service en toetsingsbeurten per jaar. Ook hier is er sprake van niet tijdig uitgevoerde beurten.

Concluderend kan gemeld worden dat de achterstanden van 2005 in 2006 en 2007 niet ingelopen zijn. Ze zijn zelfs iets groter geworden. Door de nieuwe invulling van de kwaliteitsketen per zuivelonderneming in 2006, met de strakkere invulling aan de 12 maanden termijn, zullen dealers, maar ook veel veehouders aandacht moeten besteden aan een tijdige afhandeling. De branche heeft inmiddels gereageerd met een nieuwe instroom van personeel, maar zal nog wel enige tijd nodig hebben dit in te halen.

De inzet van KOM is om o.a. met gerichte terugkoppelingen, betreffende de achterstanden/uitstellen, uitgevoerd naar veehouders, melkmachinedealers en hun hoofdleveranciers/vertegenwoordig dit te verbeteren.

De melkinstallatie is, naast de veehouder, het hart van het bedrijf. Zonder goede controle en toetsing zijn de kansen op falen veel groter. Houd deze in goede conditie.

Tabel 2 Overzicht aantallen per soort melkstal per eind december (afgeronde getallen)

Staltype	Aantal bedrijven		
	2005	2006	2007
Draaimelkstal	430	475	510
Grupstal	3340	3090	2660
Tandemmelkstal	1580	1480	1325
Automatische melksystemen	680	865	1110
Visgraat melkstal	15230	14630	13690
Zij-aan-zij melkstal	1310	1420	1495

Tabel 2 geeft een beeld van de aantallen en soorten melkstallen in Nederland. De trend van 2005 zet zich duidelijk voort. Enerzijds zijn de grote melkstallen met een hoge uurcapaciteit in trek en anderzijds zijn het de automatische melksysteem. De keuze voor een conventionele melkstal of een automatisch systeem hangt niet meer af van het technisch functioneren, maar meer van de bedrijfssituatie, management en toekomstvisie. Ten aanzien van nieuwbouw of renovatie verdient het maken van een opleveringsrapport nog steeds de aandacht. Dit is het vorige jaarverslag al onder de aandacht gebracht, maar nog te vaak komt een opleveringsrapport ver na het werkelijk starten met melken. Er zijn in ons systeem in 2007 848 opleveringen geregistreerd, 39 renovaties en 174 uitbreidingen. Van de opleveringen zijn er in totaal 400 geregistreerd als automatisch melksysteem (melkboxen). Daar het aantal locaties minder is toegenomen betreft het vaak ook vervanging door een nieuwer type en uitbreidingen (extra melkbox). Daarnaast wordt in 75% van de opleveringen elektronische melkmeetapparatuur geplaatst.

2.1. Periodieke controle op melkmeetapparatuur

Alle bij de erkende melkproductieregistratie gebruikte melkmeetapparatuur dient periodiek gecontroleerd te worden. Veel veehouders hebben goedgekeurde meetapparatuur in de vorm van melkmeetglazen of elektronische melkmeters in eigendom. De overige bedrijven gebruiken TruTest melkmeters via de melkcontrolevereniging. De melkmeetglazen worden 1x per 24 maanden gecontroleerd en voor elektronische melkmeters is deze termijn 12 maanden. In tabel 3 is aangegeven hoeveel melkmeters er gecontroleerd zijn en wat de resultaten hiervan zijn.

Tabel 3 Periodieke controles op melkmeetapparatuur door dealers

	Melkmeters ²⁾				Melkmeetglazen			
	2006		2007		2006		2007	
bezochte bedrijven	3583		3647		3225		3253	
meetunits op deze bedrijven	40600		42976		31820		32254	
bedrijven met afwijking ¹⁾	754	21,0%	804	22,0%	1400	43,4%	1346	41,4%
meetunits met afwijking ¹⁾	2843	7,0%	3651	8,5%	3170	10,0%	3001	9,3%

¹⁾ Een afwijking betekent dat een bedrijf of meter een afwijking heeft van groter dan 0,2 kg.

²⁾ Aanvullend dient opgemerkt dat in de normale werkwijze de melkmeters eerst preventief worden nagekeken. De afwijkingen die hiermee reeds worden opgelost zijn hierdoor niet inzichtelijk.

Er waren per 31 december 2007 ongeveer 5.450 bedrijven met elektronische melkmeters en 7.670 bedrijven met melkmeetglazen aangesloten bij de melkproductieregistratie. Het lagere aantal bezochte bedrijven bij melkmeters (zie tabel 3) wordt veroorzaakt door nieuwe bedrijven en achterstand in uitvoering. Deze nieuwe bedrijven staan nog niet gepland voor een periodieke controle, maar hebben wel een installatieproef gehad. Daar de meetglazen éénmaal in de twee jaar worden gecontroleerd, dient ongeveer de helft in een jaartijdvak te worden bezocht. Het inhalen en verkleinen van de achterstand blijft voor Stichting KOM een belangrijk aandachtspunt. De dealers en leveranciers/vertegenwoordigers zijn hierop aangesproken. Daarnaast is bij de dealer extra aandacht nodig voor een uitvoering van de periodieke controle op de melkmeetglazen tijdens de reguliere onderhoudsbeurt, zodat een efficiënte werkwijze gehanteerd wordt. Bij het overschrijden van de ijktermijn met 3 maanden krijgt de veehouder een schriftelijke waarschuwing. Op jaarbasis worden op deze wijze ongeveer 1.500 bedrijven aangeschreven.

Om de dealer zo goed mogelijk te ondersteunen bij zijn planning wordt voor zowel de melkmeters als de melkmeetglazen een planning gemaakt voor een jaar vooruit. Op deze wijze kan goed beoordeeld worden of bij een toekomstig onderhoud de meetapparatuur ook gecontroleerd dient te worden. Het kan en mag niet zo zijn dat een veehouder zijn erkende gegevensstatus verliest door achterstand van de dealer.

Ter ondersteuning ontvangt de dealer per kwartaal een planning van Stichting KOM betreffende uit te voeren onderhoudsbeurten en periodieke controles. Deze planning kan als leidraad of naast de eigen planning worden gebruikt. Begin 2008 gaat een nieuwe website de lucht in waar de dealer (beveiligd) bij haar gegevens kan (zie hoofdstuk 9).

Indien een veehouder weigert de periodieke controle uit te laten voeren, dient het ijkrapport met de betreffende opmerking naar Stichting KOM opgestuurd te worden. Een veehouder krijgt bij het verlopen van de periodieke controle termijn of bij een weigering deze te laten

uitvoeren, schriftelijk een termijn opgelegd, waarbinnen uitvoering als nog plaats dient te vinden. Het niet tijdig laten uitvoeren van de periodieke controle kan leiden tot intrekking van de goedkeuring voor gebruik bij de erkende melkproductieregistratie.

Tijdens de periodieke controle wordt de meetapparatuur gecontroleerd op werking en accurate productieweergave. Bij melkmeters wordt in het algemeen met een watertest gecontroleerd of deze $\leq 0,2$ kg afwijkt ten opzicht van de oorspronkelijk vastgelegde referentie. Bij melkmeetglazen toets men een vergelijkbare afwijking via een elektronisch waterpas.

Ten aanzien van de resultaten is bij de melkmeters het resultaat iets verslechterd (2006 was reeds iets minder dan 2005). Wat opvalt is dat de aantallen melkmeters met afwijkingen duidelijk groter zijn geworden. De grotere intervallen door het inhalen van "oude" achterstanden hebben hier zeker invloed op. Het aantal bedrijven met een afwijking is en blijft hoog en blijft een aandachtspunt. De melkmeter is belangrijk voor goede cijfers (productiegegevens), maar is ook een essentieel onderdeel in het melkproces en het dagelijkse management. De melkmeter is o.a. belangrijk bij melkstroom gestuurde pulsatie-/stimulatiesystemen, maar ook bepalend voor het tijdstip van afnemen. Daarnaast is een goede reiniging vooral bij elektronische melkmeters zeer belangrijk. Onvoldoende reiniging kan grote invloed hebben op de werking van deze melkmeters. Denk hierbij o.a. aan bijv. minimaal één, maar soms twee zuurreinigingen per week. Bij de melkmeetglazen zijn de resultaten afgelopen jaren verbeterd. Ondanks dat verdient een goede stabiele ophanging zeker de aandacht. In vergelijking met de melkmeters is het percentage afwijkingen hoog, echter gezien de zichtbaarheid van de afwijkingen (als een glas scheef hangt t.o.v. de rest) is dat minder erg als bij melkmeters. De frequentie van controle is hierom ook éénmaal in de tweejaar.

3. Bedrijven met nieuwe elektronische melkmeetapparatuur

Op alle nieuw geïnstalleerde melkmeetapparatuur wordt een installatieproef uitgevoerd. Wat is nu eigenlijk een installatieproef? Dit is een test op het melkveebedrijf waarbij gecontroleerd wordt of de melkmeters op de juiste wijze zijn geïnstalleerd en afgesteld door de melkmachinedealer. Afstelling is nodig om de meter aan te passen aan de specifieke bedrijfsomstandigheden. Hiertoe worden een melktest en een controle op de gehaltebepaling uitgevoerd. Dit alles conform internationale afspraken (ICAR).

Tabel 4 Resultaten bij installatieproeven op melkmeetapparatuur door KOM

Jaar	Aantal meters	Bijstellingen (aantal en %) ¹⁾	Afw. in gehalte (aantal en %) ²⁾
2005	6298	663 10,5%	175 2,8%
2006	5691	873 15,3%	290 5,1%
2007	5201	1086 20,8%	310 6,0 %

¹⁾ Gedurende de installatieproef of in een tweede bezoek diende de meter bijgesteld te worden.

²⁾ Er waren afwijkende gehalten tijdens de installatieproef. Een tweede bezoek was noodzakelijk.

In tabel 4 worden de resultaten weergegeven van de uitgevoerde installatieproeven. Het aantal bijstellingen voor kilogrammen is flink toegenomen van 10,5% in 2005 tot 20,8% in

2007. In het verleden diende er voorafgaand aan de installatieproef reeds een melking uitgevoerd te worden. Een groot deel van de afwijkingen (verschillen tussen de meters en bijstelling daarvan) kwam daar al naar voren. In de huidige situatie is dus belangrijk dat de dealer voldoende aandacht besteed aan de montage en voorbereidende afstelling. De resultaten geven aan dat dit niet altijd voldoende gebeurt. Hierbij dient opgemerkt dat er grote verschillen zijn tussen de dealers. Bij een aantal dealers komen onze resultaten goed overeen met de door de dealer verzamelde gegevens, bij andere is dat jammer genoeg niet het geval.

Ook ten aanzien van de gehaltebepaling zijn de resultaten verslechterd. Na een jaar van verbetering (2,8 % afwijkingen) zijn de resultaten verslechterd tot 6,0%. Veel van de problemen komen naar voren bij speciale melkstallen met een kelder of een kabinet. Juist deze melkstallen zijn in de afgelopen jaren vaker geplaatst. Ook is het belangrijk goede werkinstructies te verstrekken bij de monsterapparatuur. Een strikte werkwijze is voor een goede monstername erg belangrijk.

Tabel 5 Afwijkingen in KG-registratie door melkmeters in 2006 (boven de 10 kg)

<i>Verzamelbereik</i>	<i>Frequentie</i>	<i>Percentage</i>
< -20%	2	0,0%
-18%	2	0,0%
-16%	4	0,0%
-14%	6	0,1%
-12%	4	0,0%
-10%	8	0,1%
-8%	24	0,2%
-6%	62	0,6%
-4%	280	2,7%
-2%	1318	12,6%
0%	6978	66,7%
2%	1350	12,9%
4%	294	2,8%
6%	68	0,7%
8%	28	0,3%
10%	8	0,1%
12%	7	0,1%
14%	2	0,0%
16%	3	0,0%
18%	3	0,0%
> 20%	7	0,1%

De belangrijkste oorzaken van afwijkingen zijn:

- Onvoldoende inregelen door melkmachinedealer (afstelling/opanging/algehele montage),
- Onjuist installeren bij specifieke melkstallen (bijv. melkmeters in de kelder in combinatie met monstername in de melkput; melkmeters achter een kabinet) en
- Materiaalverschillen en/of onderdelenseriest die verschillen t.o.v. de oorspronkelijke serie.

Hoe groot zijn de afwijkingen nu? De ICAR norm voor melkmeters is een afwijking van < 0,2 kg of < 2% bij 10 kg of meer en een standaardafwijking van < 2,5%.

Met de gegevens van 2006 is daar een extra uitwerking van gemaakt. Slechts 66,7% van de individuele meters heeft geen afwijking. 92,2% van de meters gaf een afwijking van maximaal 4%, dit betekent dat 7,8% een afwijking had die groter was.

Voor gehalten geldt een ICAR norm van gemiddeld maximaal 0,05% en een standaardafwijking van 0,10%. Op melkmeter niveau hanteren we doorgaans een afwijking van maximaal 0,10%. 85,8% van de waarnemingen voldoet hieraan. Echter 3,5% heeft een afwijking die tweemaal zo groot is. Veel waarnemingen voldoen aan de norm of zijn er net boven, maar het aantal waarnemingen met een afwijking van tweemaal de norm is toch substantieel en verdient zeker aandacht. Het onjuist installeren bij specifieke melkstallen levert de meeste afwijkingen op.

Bovenstaande afwijking hebben er toe geleid dat in 7,3% van de bezoeken een tweede en eventueel volgende installatieproef (hertest) uitgevoerd is, met uiteindelijk voldoende resultaat. Voor 2007 is deze laatste iets gedaald tot 6,9%.

Om het traject tot een goedkeuring in te zetten verlangen wij een aanmeldingsformulier. Dit dient vooraf ontvangen te worden, zodat in overleg met de melkcontrole verenigingen, dealer en Stichting KOM een juiste planning en afhandeling kan plaatsvinden. Op deze wijze kunnen aaneengesloten erkende lijsten beschikbaar blijven.

4. Steekproeven op uitgevoerde werkzaamheden door onderhoudsmonteurs

Op de door de onderhoudsmonteurs uitgevoerde servicebeurten en periodieke controles worden door Stichting KOM steekproeven uitgevoerd. Dit betekent dat in de praktijk een deel van de installatie en/of melkmeetapparatuur nagemeten en vergeleken wordt met de resultaten van de onderhoudsmonteur. De doelstelling is om op 2% van alle binnengekomen meet- en adviesrapporten ('grote' onderhoudsbeurt) een steekproef uit te voeren, voor de bedrijven met melkmeters is dit 5%. In tabel 6 vindt u de totaalresultaten van de uitgevoerde praktijksteekproeven. In 2007 zijn deze aantallen uitgekomen op respectievelijk 1,2 en 3,3%. De doelstelling voor de steekproeven is helaas niet geheel gehaald. Door de aanhoudende goede verkopen zijn de installatieproeven in feite alleen maar toegenomen. Er zijn veel automatische systemen bijgekomen en daarnaast zijn de conventionele stallen vaak erg groot. Deze vragen relatief veel tijd waardoor het niet lukt alle steekproeven met de huidige bemensing uit te voeren. Tevens hebben de personele wijzigingen, maar vooral het hiaat daarin, voor onvolledige invulling gezorgd. Voor het komende jaar wordt, indien nodig extra arbeid ingezet om deze werkzaamheden naar behoren uit te voeren.

De resultaten van alle steekproeven, met name in 2006 zijn verslechterd. Dit vraagt om een toelichting. Bij de melkinstallatie is de beoordeling strenger geworden, waarbij vooral de controle op het pulsatiesysteem aangescherpt is. Hier wordt door meerdere monteurs onvoldoende aandacht aan besteed. Bij de melkmeetapparatuur zijn geen wijzigingen in de beoordeling doorgevoerd. De oorzaak moet hier vooral gezocht worden in de werkwijze, er wordt bij melkmeters onvoldoende aandacht aan preventief onderhoud besteed. Daarnaast is de werkdruk erg hoog en wordt helaas de melkmeetapparatuur daar de dupe van. De melkinstallatie krijgt voorrang en daarna moet snel de melkmeetapparatuur ook nog gecontroleerd worden. Een nobel streven, maar een keuze die uit kwaliteitsoogpunt, niet door de veehouder ingegeven moet worden, maar zeker niet door de branche zo uitgevoerd zou moeten worden.

In de jaarlijkse instructiedagen is aan de afwijkingen erg veel aandacht besteed. Dit zal komend jaar naar we hopen verbetering laten zien. Bij de "tweede" steekproeven, uitgevoerd naar aanleiding van een steekproef met een onvoldoende, zijn geen problemen naar voren gekomen.

Tabel 6 Aantallen en resultaten van de steekproeven door KOM in 2005, 2006 en 2007

2005	Melk-	Melkmeters ²⁾		Melkmeetglazen ²⁾	
	installatie ¹⁾	Bedrijven	Meters	bedrijven	glazen
Totaal aantal	491	145	1395	183	1772
Aantal onvoldoende	5	19	31	15	30
Aantal onvoldoende in %	1,0%	13,1%	2,2%	8,2%	1,7%
2006					
Totaal aantal	319	149	1680	124	1175
Aantal onvoldoende	22	29	61	24	71
Aantal onvoldoende in %	6,9%	19,5%	3,6%	19,4%	6,0%
2007					
Totaal aantal	234	118	1308	106	1026
Aantal onvoldoende	16	9	21	14	31
Aantal onvoldoende in %	6,8%	7,6%	1,6%	13,2%	3,0%

¹⁾ Er is sprake van een opmerking als verschillen zijn gevonden in gemeten waarden, er onjuiste procedures gebruikt zijn of het rapport onvolledig ingevuld of beoordeeld is, echter zonder directe consequenties voor de melkinstallatie. Een onvoldoende leidde tot consequenties voor veehouder of monteur.

²⁾ Er is sprake van een onvoldoende indien de verschillen groter zijn dan de ICAR norm van 0,2 kg

Naast de onvoldoendes zijn op de steekproefrapportages regelmatig opmerkingen gemaakt om de monteur er op te wijzen dat bijvoorbeeld zijn beoordelingen, invulling van het rapport en de achterwege gelaten gecombineerde ijking van de melkmeetglazen, beter kunnen. Ook tijdens de jaarlijkse instructiedag wordt hier veel aandacht aan besteed.

Concluderend kan gemeld worden dat de melkinstallaties in het algemeen goed worden doorgemeten, de beoordeling van het pulsatiesysteem moet echter beter. Bij melkmeters zijn preventief onderhoud en reiniging erg belangrijk. Algemeen verdient het opsturen van de rapporten binnen de termijn van 5 werkdagen (dus wekelijks) bij meerdere melkmachinedealers de aandacht. Deze worden hierop aangesproken.

5. Certificering van de monteur

Alle monteurs die zelfstandig servicebeurten uitvoeren dienen gecertificeerd te zijn. Ten aanzien van nieuwe servicemonteurs geldt na aanmelding, in afstemming met de Stichting KOM, een gedoogtermijn totdat een certificeringcursus gevolgd kan worden.

Het geldig blijven van het certificaat wordt bepaald door een aantal zaken:

- Ten eerste dienen er jaarlijks minimaal 10 onderhoudsbeurten (op naam geregistreerde meet- en adviesrapporten) uitgevoerd te worden,
- Ten tweede dienen de resultaten van de steekproef en de beoordeling van de meet- en adviesrapporten voldoende te zijn. De beoordeling op een vijftal willekeurig gekozen meet- en adviesrapporten dient een waardering van minimaal een 7 te hebben. Deze laatste beoordeling wordt jaarlijks besproken met de monteur tijdens de instructiedag. Bij

onvoldoende resultaat volgen extra beoordelingen, welke bij continuerende onvoldoende resultaten, zullen leiden tot intrekking van het certificaat,

- Ten derde dient de verplichte jaarlijkse instructiedag met het controleren van de meetapparatuur gevolgd te worden

Tot maximaal twee jaar na de certificaateinddatum kan via een, met goed gevolg af te leggen, examen een her-activering worden gerealiseerd. Hiervoor dient de onderhoudsmonteur zelf actie te ondernemen (aanvragen).

6. Borging onderhoud melkkoeltanks

In de loop van 2003 zijn er tussen de Nederlandse Zuivelorganisatie (NZO), Federatie Agrotechniek - sectie Melktechniek, Stichting KKM en Stichting KOM afspraken gemaakt om het onderhoud van de melkkoeltank gestructureerd uit te voeren en te toetsen op een tiental controle punten. De uitvoering van het onderhoud en de toetsing van de controlepunten worden uitgevoerd door KOM erkende koelmonteurs. De invulling, controle op juiste uitvoering en afhandeling, waarbij de nadruk op hygiëne en werking ligt, wordt uitgevoerd door stichting KOM. Technisch is de uitvoering reeds geborgd door de STEK certificering.

Bovengenoemde uitvoering heeft tot doel om door een uniforme uitvoering, toetsing en vastlegging van onderhoud de kwaliteit van de koelmonteurs in de branche te verzekeren, alsmede ook de kwaliteit van hun werk.

6.1. Controle op uitvoering en afhandeling

Vanuit Stichting KOM wordt gevraagd een sluitende administratie te voeren ten aanzien van de akkoord afgehandelde (voldoen aan toetsingcriteria) en uitgevoerde onderhouds- en/of servicebeurten.

De controle van de kwaliteit van het doormeten, het invullen en de adviesverlening van de koelmonteur aan de melkveehouder gebeurt op de volgende manieren:

- Stichting KOM voert steekproeven uit. Deze steekproeven worden op het melkveebedrijf uitgevoerd in combinatie met andere werkzaamheden, zoals steekproeven op de melkinstallatie, melkmeetapparatuur, periodieke controles en installatieproeven.
- Stichting KOM kan meet- en adviesrapporten opvragen, bijv. van een specifieke koelmonteur in een bepaalde week, en hier een praktijk - dan wel rapportbeoordeling op uitvoeren.
- De betrokken firma zal ook de rapporten op het bedrijf beoordelen.
- Officiële instanties die tijdens bedrijfsbezoeken tekortkomingen constateren, zoals Stichting OCM, Cicero, COKZ en de zuivelorganisaties.

De resultaten over 2006 en 2007 zijn in het algemeen licht verbeterd. Een korte opsomming volgt hieronder. Daarnaast is een aandachtspunt opgenomen.

- Indien een naam/STEK stempel defect is dient een nieuwe besteld te worden. In de tussentijd dient men schriftelijk de stempelgegevens op de stempel locatie gezet te worden. Vaak wordt alleen een paraaf o.i.d. geplaatst.

- 97,5% van KOM nummers komt retour (wordt retour gestuurd of elektronisch teruggemeld). In 2005 was dit 97%. Het sluitend afhandelen dient zeker nog verbeterd te worden.
- Gebruik van oude rapport (eigen merk / eigen formulier). In 2005 werd in 95% gebruik gemaakt van een uniform rapport. In 2007 is dit gestegen tot 97%.
- Niet afgehandeld met KOM nummer. In 2005 is 91% van de steekproeven afgehandeld met een KOM nummer. In 2007 is 96 % afgehandeld met een KOM nummer. Verschillende koelmonteurs gaan hier nog niet correct mee om. Deze worden hierop aangesproken.
- Geen STEK nummer op rapport of naam op rapport aanwezig. In 2005 was in 8% van de steekproeven het geval. Voor 2007 is dit cijfer gedaald tot 6%.

Uit bovenstaande blijkt wederom een vooruitgang, maar het moet en kan nog beter. Voor het komende jaar zal door de verschillende organisaties de nodige aandacht hieraan besteed dienen te worden. Ook Stichting KOM zal hieraan haar bijdrage leveren.

7. Doorbelasting KOM kosten

Eén maal per jaar worden de KOM kosten doorbelast aan de veehouder. Het rapport van een eventuele tweede meting in dat jaar wordt wel beoordeeld maar niet in rekening gebracht. Alleen bij de eerste beurt wordt een KOM sticker achter gelaten. Middels een serienummer op de sticker vind de registratie plaats. Indien er gedurende het jaar een renovatie of oplevering plaatsvindt dient een nieuw meet- en adviesrapport gemaakt te worden. Er dient dan, indien de installatie voldoet, ook een nieuwe KOM sticker geplaatst te worden.

Tabel 7 Overzicht KOM kosten en afdrachten (per 1 januari 2008)

Bedrag	Betreft	Verwerken
10,91 euro	Basiskosten per locatie	zichtbaar op factuur
0,49 euro	Toeslag voor melkstalgrootte voor melkkoeien (aantal melkstellen x toeslag)	zichtbaar op factuur
0,22 euro	Toeslag voor melkstalgrootte voor geiten en schapen (aantal melkstellen x toeslag)	zichtbaar op factuur
0,22 euro	Afdracht bij uitvoering van herijking door dealer op de melkmeetglazen	Verwerkt in tarief voor herijken melkmeetglazen
0,71 euro	Afdracht bij uitvoering van herijking door dealer op de melkmeters	Verwerkt in tarief voor herijken melkmeters

Aan het einde van het jaar dienen alle niet gebruikte KOM-stickers ingeleverd te worden bij Stichting KOM. Voor ontbrekende stickers, het verschil in aantal tussen verstrekte en retour gezonden nummers en overgebleven stickers, dient de dealer een schriftelijke verklaring, van rechtmatig gebruik, af te geven. Deze werkwijze verloopt vrij goed. De meeste melkmachinedealers realiseren een overzicht met vrijwel geen ontbrekende stickers of kunnen eenvoudig een verklaring voor de ontbrekende nummers geven. Enkeligen hebben ondanks herhaaldelijk aandringen moeite een sluitende afhandeling te realiseren. Voor deze melkmachinedealers zullen kleinere sets, met daarmee samenhangende hogere

handelingskosten, verstrekt worden. In tabel 7 zijn de nieuwe tarieven voor 2008 vermeld. Ook is hierin aangegeven hoe de KOM kosten afgehandeld worden richting de veehouder.

8. ISO 9001:2000 certificering

Afgelopen jaar is er hard gewerkt om een invulling te geven aan een ISO 9001:2000 certificering. Zonder certificering kan KOM naar de toekomst geen goede partij zijn voor haar marktpartijen, die allen zelfstandig of als onderdeel van een grotere organisatie gecertificeerd zijn.

Daar we reeds jaren bezig zijn in de kwaliteitsborging was het inpassen en doorlopen van de gehele procedure tot de werkelijke certificering geen onbekend terrein meer. Echter gedurende het traject komen er toch aandachtspunten naar voren die toch verbetering dienen te ondergaan. De certificering legt een prima basis om de werkzaamheden en procedures regelmatig tegen het licht te houden en zo telkens weer te verbeteren. Begin 2007 hebben we met goed gevolg ons ISO 9001:2000 certificaat behaald en ook de eerste periodieke externe audit is met prima resultaat afgerond.

Als organisatie zijn we er van overtuigd dat de certificering en de daarmee continue aandacht voor verbetering van ons werk, nog beter kan leiden tot een kwalitatieve bewaking en verbetering van melkwinning, -bewaring en -registratie op het melkveebedrijf.

9. Website “Stichting KOM”

In de loop van 2007 is een nieuwe opzet en invulling geïnitieerd voor de website. Het doel van de website is om meer achtergrond te geven over de werkzaamheden en resultaten van Stichting KOM. Daarnaast willen we de site een portaal laten zijn voor de melkmachinedealer om planningen en ijkgegevens aldaar te kunnen halen. De dealers dienen hiervoor in te loggen om naar beveiligd gedeelte te gaan om vervolgens bij hun eigen klantgegevens te kunnen komen.

Naar de toekomst toe verwachten we dat door middel van deze site een aanzienlijk deel van de papieren planning en aanlevering zal komen te vervallen.

Stichting KOM - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Refresh Home Search Favorites

Address <http://www.stichtingkom.nl/> Go Links >>

kom Inloggen Zoeken

Stichting
Kwaliteitszorg Onderhoud Melkinstallaties

Home
Werkzaamheden
Certificeringen
KOM in 't nieuws
Downloads
Links
Vacatures
Contact

Home

Kwaliteitsborging neemt ook in de landbouw een steeds belangrijkere positie in. Eén eis is een verplichte jaarlijkse controle van de melkinstallatie.

De vereniging van importeurs en fabrikanten van en groothandelaren in melkwinnings- en bewaarapparatuur alsmede van automatisering voor de veehouderij (VEMI) is in samenwerking met het toenmalige IKC-Landbouw en het toenmalige Landbouwschap in september 1994 gestart met een project 'Kwaliteitszorg Onderhoud Melkinstallaties' (KOM). Het doel van het project was de kwaliteit van het onderhoud van de melkinstallatie te waarborgen en, waar nodig, te verbeteren. Daarnaast werden het uniformeren en vastleggen van het onderhoud nagestreefd. Er zijn opleidingen opgezet en er worden jaarlijkse bijscholingen verzorgd voor de onderhoudsmonteurs. Ook worden de ISO-normen uitgedragen. Steekproefsgewijze vindt er een beoordeling plaats van de binnengekomen meet- en adviesrapporten.

CR Delta (voorheen NRS) en enkele zelfstandige veeverbeteringsorganisaties verzorgden de kwaliteitscontrole op de melkmeetapparatuur ten behoeve van de waarmerking/flattering van de melkproductiegegevens. Enerzijds deden zij dit door de uitverning van

Stichting KOM | Postbus 167 | 8250 AD Dronten | De Driestag 30 | 8251 JZ Dronten | T: 0321-385470 | F: 0321-385471 | E: info@stichtingKOM.nl

Done Internet

Colofon

Stichting KOM
Postbus 167
8250 AD Dronten

De Drieslag 30, 8251 JZ Dronten

Tel.: 0321 - 385 470
Fax: 0321 - 385 471

E-mail: info@stichtingKOM.nl
Website: www.stichtingKOM.nl